

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - De Puzzel te VORST

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	127027
Instelling	Gemeentelijke Basisschool - De Puzzel
Directeur	Edith BOON
Adres	de Fierlantstraat 35 - 1190 VORST
Telefoon	02-538.49.29
Fax	02-538.49.29
E-mail	gbs.depuzzel.vorst@gmail.com
Bestuur van de instelling	Gemeentebestuur van Vorst
Adres	Pastoorstraat 2 - 1190 VORST
Scholengemeenschap	Spectrum
Adres	Wilgstraat 1 - 1090 JETTE
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding van de Vlaamse
Adres	Gemeenschapscommissie Brussel
	Technologiestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM
Dagen van het doorlichtingsbezoek	04-11-2013, 05-11-2013, 06-11-2013, 07-11-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07-11-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	12-12-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Myriam Vande Moortele
Teamleden	Frans De Bie
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en wereldoriëntatie.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Aanvangsbegeleiding.....	17
4.2 Rapporteringspraktijk.....	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	22
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	23
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Gemeentelijke Basisschool De Puzzel in Vorst is sinds enkele jaren een zelfstandige school met een groeiend leerlingenaantal. Ze ligt in de nabijheid van het Zuidstation te Brussel. Ze grenst aan een Franstalige gemeentelijke basisschool. Beide scholen hebben lokalen nood en maken daarom gebruik van gemeenschappelijke infrastructuur zoals onder andere de speelplaats en de refter. De leerlingen, die meestal uit kansarme gezinnen komen, zijn overwegend anderstalig. Het wisselend en groeiend personeelsbestand, vooral in de lagere afdeling, maakt het de school niet gemakkelijk om haar onderwijsopdracht kwaliteitsvol uit te voeren.

Op basis van het vooronderzoek onderzoekt het inspectieteam tijdens deze doorlichting de leergebieden wiskundige initiatie/wiskunde en wereldoriëntatie in de kleuter- en de lagere afdeling. Verder peilt de onderwijsinspectie naar de kwaliteitsbewaking van de aanvangsbegeleiding en de rapporteringspraktijk. Ook aspecten van de regelgeving en het welzijnsbeleid maken deel uit van het onderzoek. Als laatste onderzoekt ze hoe het algemeen beleid van de school vorm krijgt.

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers gebruiken het leerplan om hun activiteiten te plannen. De verschillende domeinen van de onderzochte leergebieden komen evenwichtig en geïntegreerd aan bod. De kleuteronderwijzers werken thema's uit die aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Ze vertrekken daarbij vanuit prentenboeken. Zinnige speelleermaterialen en een uitdagende leeromgeving, zowel binnen- als buiten de schoolmuren, bieden heel wat kansen tot exploreren en experimenteren. De kleuters brengen geregeld materialen mee, wat hun betrokkenheid verhoogt. De kleuteronderwijzers benutten talrijke observatie- en overlegmomenten om de ontwikkeling van de kleuters op te volgen en om gerichte ondersteuning aan te bieden.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie met de meeste leerlingen. Voor het leergebied wiskunde baseren de leerkrachten zich op een onderwijsleerpakket dat ze consequent volgen. Ze bewaken zoveel mogelijk het evenwicht tussen de verschillende domeinen. De meeste leerkrachten vullen hun aanbod aan met bijkomende materialen en nemen doelen op in andere leergebieden. Voor sommige domeinen maken de leerkrachten foutenanalyses om ondersteuning op maat van het kind te bieden, in overleg met het zorgteam. De school maakt afspraken over de wandplaten voor dit leergebied. Ze kan echter nog de leesbaarheid en de functionaliteit ervan optimaliseren. De rapportering sluit nauw aan bij de evaluatie en gebeurt grotendeels doelgericht. Opvallend voor het leergebied wereldoriëntatie is de horizontale samenhang met het onderwijsleerpakket voor Nederlands. De leerkrachten gebruiken het leerplan om het evenwicht en de volledigheid van het aanbod te bewaken. Ze betrekken in mindere mate de leerlingen om hun thema's invulling te geven. Een aantrekkelijke thematafel, een rijke klasbibliotheek en allerlei leeruitstappen zorgen voor een stimulerende leeromgeving. De school heeft nog groeimogelijkheden om de verticale samenhang beter na te streven. Zo heeft ze de thema's en de streefwoordschat nog niet op schoolniveau bekeken. Niet alle leerkrachten gebruiken de tijdsbanden en de wandkaarten op een dynamische manier om het inzicht van de leerlingen in tijd en ruimte te verhogen. De evaluatie voor het leergebied wereldoriëntatie is weinig doordacht, gebeurt niet doelgericht en is onvoldoende breed. De school laat nog kansen liggen om zich hierin te professionaliseren.

De school kent een grote instroom van startende leerkrachten. De wijze waarop ze haar aanvangsbegeleiding organiseert en vorm geeft, is een voorbeeld van goede praktijk. Ze stippelt een traject uit waarbij ze afspraken maakt over de manier van begeleiding en ondersteuning in de klas. Ze heeft daarbij oog voor het welbevinden van de nieuwe leerkrachten en zorgt voor een coachende werkomgeving. Uit de tevredenheidsonderzoeken en de gesprekken blijkt dat zowel de startende leerkrachten als het beleidsteam tevreden zijn over de samenwerking.

De school streeft ernaar om goede contacten te onderhouden met de ouders. Ze neemt diverse initiatieven om ouders te rapporteren over de vorderingen en te betrekken bij het schoolgebeuren. Tijdens informele

en formele gesprekken krijgen de ouders aanvullende informatie over de evolutie van hun kind. De lagere afdeling maakt op geregelde tijdstippen gebruik van punten- en attituderapporten. Een herziening en bijsturing dringen zich echter op om de rapporteringspraktijk doelgericht, evenwichtig, gradueel en afgestemd op de visie van de leerplannen vorm te geven. De school kan de rapportering over het leergebied lichamelijke opvoeding – een voorbeeld van goede praktijk – benutten als hefboom ter verbetering.

Het intern leiderschap kenmerkt zich door een sterke betrokkenheid, een grote bereikbaarheid en een gedreven inzet. Onder het bekwame beleid van de directeur neemt de school de laatste jaren verschillende initiatieven om de kwaliteit van haar onderwijs te verbeteren. De duidelijke taakverdeling en de wederzijdse waarderende houding voor elk teamlid creëren een grote verbondenheid waardoor iedereen zijn verantwoordelijkheid opneemt. De vele overlegmomenten bieden kansen om te komen tot gezamenlijke standpunten en concrete afspraken.

De onderwijsinspectie onderzoekt de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne aan de hand van een vragenlijst. We hechten veel belang aan het systematisch opsporen en daadkrachtig beheersen van tekorten. Hiervoor steunen we op de resultaten van controles en analyses waarover de onderwijsinstelling beschikt omdat ze in dit verband aan federale en aanverwante Vlaamse regelgeving moet voldoen. De onderwijsinspectie doet echter geen uitspraak over de naleving van federale wetgeving en niet-onderwijsregelgeving. De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving moet beter. Het is nodig de situatie van de leeromgeving te verbeteren omwille van de bewoonbaarheid en veiligheid en omwille van de gezondheid en hygiëne.

De inspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de onderwijsdoelstellingen in de kleuter- en de lagere afdeling. Ze waardeert de inzet van alle teamleden en heeft voldoende vertrouwen in de ontwikkelingskracht van de school. Ze rekent erop dat het team op de ingeslagen weg verder gaat en de aanbevelingen uit dit verslag ter harte neemt om de onderwijskwaliteit in de toekomst blijvend te verbeteren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

- Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De kleuters krijgen een leerplangericht onderwijsaanbod. De verschillende domeinen krijgen evenwichtige aandacht en komen in gevarieerde situaties aan bod. Materieel beheer en leerbegeleiding zijn sterk ondersteunend.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers plannen een doelgericht en evenwichtig onderwijsaanbod. De kleuters krijgen voldoende kansen en ontwikkelingsmaterialen om op een betrokken manier wereldoriënterende vaardigheden te verwerven.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het leerplan van de eigen koepel vormt het referentiekader voor beide leergebieden. Het is richtinggevend voor de planning en de arbeidsintensieve bewaking van het aanbod. Dezelfde leerplangerichtheid blijkt ook uit de doelen die de meeste kleuteronderwijzers formuleren bij de les- en de hoekenfiches. Sommigen halen ideeën uit onderwijsleerpakketten om hun aanbod te verrijken.

De kleuteronderwijzers stellen een jaarplanning op. Ze behouden daarbij de vrijheid om de gekozen thema's klaseigen in te vullen. De ingebouwde vrije ruimte laat hen toe om in te spelen op occasionele gebeurtenissen die behoren tot de leefwereld van de kleuters. Op schoolniveau bestaan duidelijke richtlijnen over de wijze waarop de kleuteronderwijzers hun agenda invullen. Naast een beknopt weekschema met geplande activiteiten noteren ze gedetailleerdere informatie met een duidelijke verwijzing naar leerplan- en lesdoelen. Dit resulteert in een sterk gelijkgerichte werking.

Uit documentanalyse en gesprekken blijkt dat het aanbod vrij gevarieerd en evenwichtig is voor beide leergebieden. In elke klas leeft het thema visueel in het klasbeeld. Voor wiskundige initiatie heeft de kleuterafdeling naast het domein getallen ook sterke aandacht voor de domeinen meten en meetkunde. Naast gerichte activiteiten besteden de kleuteronderwijzers tijdens kringmomenten de nodige aandacht voor wiskundige begripsvorming. Als houvast hanteren ze een gradueel opgebouwde begrippenlijst. Voor wereldoriëntatie is het domein mens vooral gericht op de sociale vaardigheden. Dit komt tot uiting in de maandelijkse aandachtspunten. Elke klas heeft een lijst met een vijftal kleutervriendelijke techniekactiviteiten die afgestemd zijn op niveau van het kind. De school organiseert geregeld activiteiten rond Milieu Op School (MOS).

De thematische werking zorgt voor een krachtige horizontale samenhang tussen

de leergebieden en tussen de diverse domeinen. Inhoudelijk streven de kleuteronderwijzers een brede harmonische vorming na. Naast een aantal tijdgebonden thema's werken ze ook thema's uit die nauw aansluiten bij de leefwereld van de kleuters. Oudere kleuters krijgen kansen om te brainstormen. Dit verhoogt de betrokkenheid aanzienlijk. Sinds dit schooljaar vertrekt elk thema vanuit een prentenboek dat de leerkrachten uitwerken in hun klasactiviteiten. In overleg met de zorgleerkracht koppelen ze hieraan de thematische streefwoordenschat. Ze bewaken daarbij het aanbod in woordsoorten. Deze graduele begrippenlijst bevat ook wiskundige woordenschat.

De verschillende kalenders die in elke onthaalhoek aanwezig zijn, zijn in overleg opgesteld en vertonen de nodige gradatie. Ze bieden de kleuters houvast bij het kennismaken met diverse aspecten van tijd. De kleuteronderwijzers stellen de tijd zowel lineair als cyclisch voor.

Op geregelde tijdstippen organiseert de kleuterschool klasoverschrijdende activiteiten waarbij ze alle kleuters of een aantal kleutergroepen betreft. Een poppenspel bekijken, een kerstfeestje organiseren, liedjes zingen, de jarigen van de maand viëren ... zijn slechts enkele voorbeelden hiervan.

De kleuteronderwijzers creëren tal van kansen om te exploreren en te experimenteren binnen een rijke stimulerende klasomgeving. Leeruitstappen, vaak in de buurt van de school, zorgen ervoor dat de kleuters ook ervaringen buiten de schoolmuren opdoen. Er is een goede verhouding tussen leerkrachtgestuurd en zelfontwikkelend leren. Stappenplannen stimuleren de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de kleuters.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Volgens de planningsdocumenten gaat bij de jongste kleuters dagelijks een verhoudingsgewijs te ruim aandeel van de onderwijstijd naar eet-, drank- en toiletmomenten.

De kleuteronderwijzers zorgen voor een rijk klasmilieu. De klaslokalen zijn ordelijk en overzichtelijk ingericht. De speelleerhoeken krijgen een verrijking vanuit het lopende thema. De ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl van de kleuteronderwijzers, de aandacht voor de diversiteit en het respect voor het individuele kind creëren een veilige en geborgen kleuterklas.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterschool beschikt over voldoende aangepaste en/of levensechte ontwikkelingsmaterialen om ervaringskansen te bieden en de leerplandoelen na te streven. De kleuteronderwijzers verrijken de speelwerkhoeken volgens het actuele thema. Ze zorgen voor een goed uitgewerkte en aantrekkelijke boekenhoek. Het gevarieerde aanbod met verschillende soorten boeken (waaronder zelfgemaakte fotoboeken) die nauw aansluiten bij het thema, bevorderen het kijk- en leesplezier. Het puzzelaanbod vertoont een duidelijke gradatie. De puzzelrups visualiseert de vorderingen van de kleuters.

In alle klassen gaat er aandacht naar het gebruik van foto's, prenten en pictogrammen met het oog op de symboolontwikkeling. De graduele opbouw bevordert de zelfstandigheid van de kleuters.

De kleuterschool beschikt over een beperkt aanbod van software voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. Een zwakke ICT-infrastructuur en een haperende internetverbinding, belemmeren de vlotte inschakeling van computers bij de ondersteuning van het onderwijsaanbod.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem

De opvolging van de ontwikkeling van de kleuters gebeurt aan de hand van talrijke observatiemomenten. Naast de reflecties in de agenda op kleuter-, klas- of leerkrachtniveau, hanteren de kleuteronderwijzers bijkomende instrumenten. Specifiek bij de oudste kleuters vult de kleuterschool dit aan met een gestandaardiseerde test. Ze maakt bij de oudere kleuters eveneens gebruik van diverse taalvaardigheidstests. Wiskundige initiatie maakt eerder in beperkte mate deel uit van de evaluatiepraktijk.

De kleuteronderwijzers structureren driemaal per jaar op systematische wijze het welbevinden, de betrokkenheid en de domeinen van de verschillende leergebieden in het kindvolgsysteem. De doelgerichte planningsdocumenten en de observaties vormen hiervoor het uitgangspunt.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuteronderwijzers krijgen zicht op het ontwikkelingstraject van hun kleuters op basis van de goed voorbereide overgangsgesprekken en de kinddossiers. De opvolgfiches met observaties, de belangrijke zorginformatie en het kindvolgsysteem verfijnen dit beeld. Ze zijn het vertrekpunt voor eventuele bijsturing van de aanpak of voor het wekelijks overleg met de zorgleerkracht. Het informatierijke logboek van de zorgondersteuners getuigt zowel van klasinterne ondersteuning op kindniveau als aanvullende ondersteuning op leerkrachtniveau. Kinderen die niet vorderen zoals verwacht, krijgen extra ondersteuning. Aangepaste materialen, specifieke handelingsplannen, opdrachten op een ander niveau of individuele instructies zijn enkele voorbeelden hiervan. De kleuterschool betreft de kinderverzorgster actief bij het klasgebeuren van de jongste kleuters.

Het multidisciplinair overleg (MDO) schenkt de nodige aandacht aan degelijke informatiedoorstroming. De school werkt goed samen met het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) en andere externe partners. Ze hecht veel belang aan een positieve onthaalcultuur door talrijke formele en informele ontmoetingen met ouders te creëren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Het flexibel maar vrij consequent gebruik van een onderwijsleerpakket biedt garanties voor een volledig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. Foutenanalyses ondersteunen een remediërende aanpak.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het team hanteert een gradueel opgebouwd onderwijsleerpakket als referentiekader om de realisatie van de eindtermen te garanderen. Ze bewaken het aanbod door de planningsdocumenten, die gebaseerd zijn op de leerplandoelen die weinig of niet aan bod komen in het onderwijsleerpakket, systematisch te turven. Een aantal doelen nemen ze op in andere leergebieden, zoals wereldoriëntatie.

In de weekplanning refereren de leerkrachten beknopt naar het onderwijsleerpakket. Uit de diverse planningsdocumenten blijkt dat de domeinen voldoende evenwichtig aan bod komen.

Om de verticale samenhang te bevorderen, maakt het team afspraken op schoolniveau. Een voorbeeld hiervan is de visualisatie van de leergebieden aan de klaswanden. Niet alle leerkrachten houden zich hieraan. Voor het domein meten stelt de school eenduidige referentiematen ter beschikking. Sommige afbeeldingen staan los van de werkelijke referentiemaat, waardoor deze abstract

overkomen. Slechts enkele leerkrachten gebruiken realistische voorwerpen om het wiskundig inzicht bij leerlingen te verhogen.

Aandacht voor kennis, vaardigheden, inzichten en motivatie bevorderen een brede harmonische vorming. De leerlingen krijgen ruime kansen tot handelen en zelfontdekkend leren tijdens zelfstandige en coöperatieve werkvormen. Concrete materialen en realistische contexten bevorderen het denkproces en ondersteunen de leerlingen bij de verwoording van hun denkstappen.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De leerkrachten voorzien voldoende onderwijstijd voor dit leergebied. De meesten wisselen korte instructiemomenten af met inoefentijd. Ze nemen individuele remediëring en extra inoefenmomenten op in het contract- en/of hoekenwerk.

De meeste leerkrachten schenken in hun klasbeeld veel aandacht aan bewerkingen. Dit gebeurt in mindere mate voor andere aspecten van de wiskundige woordenschat en de denkstrategieën. Een kritische reflectie dringt zich op voor de leesbaarheid en de functionaliteit van de visuele ondersteuning. Enkele leerkrachten komen hieraan tegemoet door individuele 'steunkaarten' als hulpmiddel aan te bieden. De school maakte nog geen afspraken over de instructietaal. Niet alle leerkrachten verwoorden hun opdrachten op een duidelijke en gestructureerde manier.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De minimale materiële vereisten die nodig zijn om de eindtermen voor dit leergebied te bereiken, zijn aanwezig in de school. Sommige teamleden ontwikkelen zelf fiches met strategieën of beschikken over onthoudboekjes op het niveau van de leerlingen. De leerkrachten hebben zicht op het materiaalenaanbod van hun collega's en wisselen de materialen spontaan uit onder elkaar. In heel wat klassen ontbreekt een digitale klok. Het functioneel gebruik van informatie- en communicatietechnologie (ICT) binnen het wiskundig aanbod is beperkt.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De teamleden evalueren de vorderingen van hun leerlingen hoofdzakelijk op basis van de toetsen uit het onderwijsleerpakket. Sommigen passen de toetsen aan of stellen zelfgemaakte toetsen op. De meeste leerkrachten maken een fouteninventaris voor meten en meetkunde om de resultaten te analyseren. Deze foutenanalyses geven aanleiding tot extra ondersteuning en remediëring. Dit gebeurt vaak in overleg met de zorgcoördinator. Geregeld reflecteren de leerkrachten op hun klaswerking. Niet elke leerkracht noteert zijn bevindingen systematisch op de leergebiedgebonden planningsdocumenten.

Driemaal per jaar noteren de leerkrachten op een klassikaal overzichtsdokument van het leerlingvolgsysteem welke leerlingen in onvoldoende mate de leerplandoelen hebben bereikt. Ze maken daarbij een onderscheid tussen aandachts- en risicoleerlingen. De screening gebeurt op basis van de domeinen. Het dokument geeft een overzicht op klas- en leerlingenniveau. Meer gedetailleerde informatie is terug te vinden op de leerlingenfiche in de klas of in het individueel leerlingendossier bij de zorgcoördinator.

De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan de externe toetsen van de eigen onderwijskoepel. Deze doorgaans kleine groep presteert daarbij in de meeste gevallen lager dan het Vlaamse gemiddelde en de simulatiegroep. Vooral de domeinen meten en meetkunde scoren zwak. De school analyseert reeds enkele jaren de leerlingenresultaten en stuurt het eigen onderwijsaanbod kwaliteitsvol bij.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school hanteert een aantal procedures, werkdocumenten en afspraken om een zicht te krijgen op de vorderingen van de leerlingen. Jaarlijks vinden goed voorbereide overgangsgesprekken plaats waarbij de collega's gerichte informatie uitwisselen onder elkaar. Wekelijks organiseert de lagere afdeling op vaste tijdstippen een klasgebonden zorgoverleg op leerling- en leerkrachtniveau. De zorgcoördinator ondersteunt klasintern en –extern.

De klasleerkrachten zijn verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg. Op basis van observaties en naar aanleiding van foutenanalyses voorzien zij remediëring of differentiatie voor groepjes of individuele leerlingen. Verlengde instructie, tempodifferentiatie en differentiatie in de hoeveelheid leerstof, zijn de meest voorkomende vormen van interne klasdifferentiatie. In de bovenbouw komt ook curriculumdifferentiatie voor. De meeste leerkrachten bieden gedifferentieerde huistaken aan. Voor leerlingen die verhoogde zorg nodig hebben, start de school extra zorg en oudergesprekken op. Tijdens het MDO bespreken de klasleerkracht, de zorgcoördinator, de directeur, de ouders en de begeleider van het CLB de zorgleerlingen. Indien nodig maakt de school individuele handelingsplannen op. Enkele leerlingen krijgen uitbreiding van zorg door onder andere logopedisten en andere externe zorgverleners.

Het team ontwikkelt waardevolle initiatieven die een vlotte doorstroom van het kleuter- naar het lager onderwijs bevorderen. Ze werken drempelverlagend. In de eerste graad kiest de school er geregeld voor om zwakke leerlingen te laten zittenblijven.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. De leerkrachten zorgen voor een aanbod dat beantwoordt aan de minimumdoelen, met aandacht voor de verschillende domeinen binnen dit leergebied.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten baseren zich op de thema's van het recent vernieuwde onderwijsleerpakket voor Nederlands om wereldoriënterend onderwijs aan te bieden. Ze turven het aanbod op hun leerplangerelateerde planningsdocumenten. Dit helpt het evenwicht en de volledigheid te bewaken. Sommige teamleden hanteren bestaande onderwijsleerpakketten, tijdschriften of ander bronnenmateriaal om hun thema's uit te werken. Enkele leerkrachten geven aan dat de thuiswereld van de meeste kinderen vrij beperkt is. Om een beter zicht te krijgen op hun leefwereld, organiseren ze brainstormmomenten of maken ze woordspinnen. De kinderen daadwerkelijk betrekken bij de invulling en de uitwerking van de thema's gebeurt eerder uitzonderlijk.

Voor het domein techniek hebben alle leerkrachten minstens vijf specifieke activiteiten uitgewerkt. De school besteedt eveneens aandacht aan het domein natuur. Ze behaalde reeds drie MOS-logo's (Milieu Op School). Er bestaat een samenwerking met de leerkracht lichamelijke opvoeding om een verantwoord en vaardig fietsgedrag te ontwikkelen, vooral bij de leerlingen van de bovenbouw. Sommige klassen plannen in mindere mate lessen rond mobiliteitseducatie.

Er is een duidelijke horizontale samenhang tussen het leergebied Nederlands en wereldoriëntatie. De meeste leerkrachten besteden ruime aandacht aan thematische streefwoordschat. Ze stellen de functionaliteit ervan nog te weinig in vraag. Een aantal woorden sluiten helemaal niet aan bij de leef- en

belevingswereld of de interesse van de leerlingen. De school heeft nog groeimogelijkheden om de verticale samenhang beter na te streven. Zo worden de streefwoordschat en de thema's nog niet op schoolniveau bekeken. De gradatie is niet overal conform het leerplan. Een aantal thema's zijn bovendien opvallend domeineng uitgewerkt. Indien relevant, besteden de leerkrachten ook aandacht aan wiskundige doelen. Sommige leerkrachten laten nog kansen liggen om ook muzische vorming hierbij te betrekken. De school organiseert tweemaandelijks ateliers. De thematische aanpak biedt mogelijkheden tot klasdoorbrekend leren en leergebiedoverschrijdend werken.

Elke klas besteedt de nodige aandacht aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden. Maandelijks staat een nieuw aandachtspunt in de kijker. Activiteiten rond gevoelens komen veelvuldig voor. De eindtermen leren leren en ICT krijgen voornamelijk een leerkrachtafhankelijke invulling.

Talrijke initiatieven illustreren het streven naar werkelijkheidsgericht onderwijs. Zo organiseren de meeste leerkrachten geregeld leeruitstappen. De school stelt een omgevingsboek ter beschikking, waaruit het team ideeën kan putten. Het valt echter wel op dat de meeste leeruitstappen buiten de onmiddellijke buurtomgeving plaatsvinden. Recent startte de school met het organiseren van meerdaagse extra-murosactiviteiten bij één of meerdere klassen van de bovenbouw. Om het thema visueel voor te stellen in het klasbeeld, creëren alle leerkrachten een wereldoriëntatiehoek (of –tafel). Ze dagen de leerlingen uit om gezamenlijk of in kleine groep opdrachten uit te voeren en problemen op te lossen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen en didactische materialen om de leerplandoelen te realiseren. Sommige klassen verrijken hun aanbod door bijkomende zelfgemaakte materialen aan te bieden. De meeste leerkrachten zorgen voor een rijke klasbibliotheek. Het uitgebreide aanbod, de grote variatie en de herkenbare symbolen van de aantrekkelijk voorgestelde boekenhoek creëren een leesstimulerende leeromgeving.

De leerlingen kunnen gebruik maken van één of meerdere computers in de klas. De school stelt bovendien enkele laptops ter beschikking bij gerichte ICT-opdrachten. De zwakkere ICT-infrastructuur belemmert spontane initiatieven voor opzoekingswerk via het internet.

In alle klassen zijn de gradueel opgebouwde tijd- en ruimtekaders aanwezig. Niet alle leerkrachten wenden deze kaders functioneel en dynamisch aan om het historisch besef te verruimen en het ruimtelijk inzicht bij de leerlingen te bevorderen. In sommige klassen visualiseren de leerkrachten het verband tussen de actualiteit en de ruimtekaders via touwtjes. Dit geldt als voorbeeld van een goede praktijk.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Gericht op bijsturing

De school beschikt over weinig valide en betrouwbare gegevens om gefundeerde uitspraken te doen over het bereiken van de leerplandoelen. De evaluatie is niet representatief voor het aanbod. Een aantal leergebieden en domeinen komt (te) beperkt aan bod. De leerkrachten gebruiken zelfgemaakte toetsen. Toetsen op maat van de leerling zijn niet aan de orde. De evaluatiepraktijk is vooral gericht op de kennisreproductie van dit leergebied en steunt in mindere mate op leerplangerichte criteria om het leerproces van de leerlingen te beoordelen.

De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan de netgebonden

eindtoetsen voor wereldoriëntatie. Uit de resultaten blijkt dat de leerlingen meestal lager scoren dan het Vlaamse gemiddelde en de simulatiegroep. De school haalt zeer wisselende domeingebonden resultaten. Sinds enkele jaren analyseert ze echter de toetsen en probeert haar onderwijsaanbod doeltreffend bij te sturen. Opmerkelijk daarbij is de gestage evolutie voor het domein ruimte. De stijgende scores wijzen op een kwaliteitsvolle bijsturing.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school voorziet ruimte voor registratie van leerlingenevaluaties voor het leergebied wereldoriëntatie in het leerlingvolgsysteem. De meeste leerkrachten maken hier echter weinig gebruik van. Er geldt een vaste regel om moeilijkheden te melden tijdens het wekelijks zorgoverleg.

Het is bij wereldoriëntatie in mindere mate de gewoonte om te differentiëren. In de meeste klassen krijgt elk kind dezelfde opdrachten, taken en toetsen. Sommige leerkrachten ondersteunen een aantal zorgleerlingen bij de voorbereiding van proeven.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Voldoet niet

Context

De Gemeentelijke Basisschool 'De Puzzel' in de Fierlantstraat te Vorst is enkele jaren geleden in de huidige gebouwen getrokken en erfde een infrastructuur die op dat moment al enkele knelpunten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne vertoonde. Zij cohabiteert met een grote Franstalige school. De samenwerking verloopt stroef, wat een weerslag heeft op het risicobeheersingsbeleid van de school. Door de gestage groei van zowel de Nederlandstalige als Franstalige school wordt de lokalennood steeds nijpender. Dit heeft onder meer tot gevolg dat de school uit haar voegen barst en behoefte aan extra ruimte heeft.

Organisatie

De school gaat nog niet op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Hierin is ze onregelmatig en onvolledig. Dat belet haar om waakzaam te zijn voor ongunstige factoren en veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen en leerlingen worden begeleid. Het verklaart waarom plannen zoals het globaal preventieplan en het jaaractieplan te weinig inspelen op tekorten die specifiek zijn voor deze school. In de planningsdocumenten zijn geen ramingen van de onkosten opgenomen. Dit vormt in combinatie met uitstelgedrag onzekerheid over de effectieve beheersing van alle vastgestelde tekorten. Wij missen in de planning aandacht voor maatregelen die in afwachting van een oplossing ten gronde de situatie minimaal verbeteren of aantonen dat de school proactief handelt. Er is nog te weinig een cultuur waarin elkeen op zijn of haar niveau verantwoordelijkheid neemt. Dat laat zich voelen in de feitelijke situatie op vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Een groot aantal tekorten sleept immers al vele jaren aan.

Controles en adviezen van deskundigen

De deskundige ondersteuning die voor een systematisch beleid rond bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne vereist is, ontbreekt soms. Dat blijkt uit de wijze waarop de verplichte controles worden uitgevoerd. Daardoor kent de school de tekorten waaraan ze moet werken onvoldoende.

Bewoonbaarheid en veiligheid

De school beschikt niet over een brandpreventieverslag en de rondgang door de externe dienst van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer werd niet uitgevoerd. De alarminstallatie blijkt niet naar behoren te werken en niet alle blusapparaten zijn oordeelkundig geplaatst en functioneel. Uit resultaten van beschikbare controles van externe diensten en de interne dienst blijkt dat er enkele tekorten werden

opgemerkt op het vlak van woonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting niet opgelost. Wat moet verbeteren is in onvoldoende mate in de planning voorzien en het inspectieteam ziet weinig initiatief om in afwachting van een oplossing ten gronde via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken iets te ondernemen om de situatie minimaal te verbeteren. Zo eindigt het verslag over de keuring van de elektrische laagspanningsinstallatie als conclusie 'niet conform de richtlijnen'. Ook neemt de school nog niet de gepaste maatregelen om de inbreuken die in dat verslag opgesomd zijn op te lossen.

Gezondheid en hygiëne

De turnzaal vertoont vochtproblemen met schimmelvorming. Hiervoor is nog geen gepaste oplossing gevonden. In de eetzaal waar de leerlingen van de lagere afdeling eten (Franstalige school) komt de verf op sommige plaatsen los. Plexiglas in de daklichten van een aantal lokalen is in slechte staat en vormt een gezondheidsprobleem.

Eigen vaststellingen tijdens de doorlichting

Het valt het inspectieteam tijdens het bezoek op dat meerdere locaties tekorten vertonen op het vlak van veiligheid, gebruikerscomfort en functionaliteit en sanitair.

Bewoonbaarheid en veiligheid

In de meeste klaslokalen vertoont de kunstlichtinstallatie ernstige gebreken. Ook de trap naar de turnzaal is onveilig en is op enkele plaatsen het glas op kindhoogte onvoldoende beveiligd.

Gezondheid en hygiëne

De sanitaire installaties zijn niet ingericht conform de regelgeving voor wat de gescheiden toiletten voor jongens en meisjes, kinderen en volwassenen en dames en heren betreft.

Conclusie

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor het erkenningsonderzoek woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de gedeeltelijke systematiek waarmee de school tekorten opspoorde en de gedeeltelijke verbetering van tekorten vertrouwt het inspectieteam erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is. Wanneer de school de kwaliteit op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt en daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn om deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school kent de laatste jaren een groeiend leerlingenaantal. Samen met een groot leerkrachtenverloop in de lagere afdeling, leidt dit tot een betekenisvolle instroom van jonge leerkrachten. De school heeft een duidelijke visie op aanvangsbegeleiding. Ze past deze vakkundig toe in de praktijk. De aanvangsbegeleiding is erop gericht nieuwe personeelsleden zo snel mogelijk te laten 'meedraaien' in de schooleigen werking.
- Ondersteuning** Bij een eerste kennismaking met de school zorgt de directeur voor een onthaalgesprek, een kennismaking met een aantal actoren en een verkenning van de school(omgeving). Ze wijst de startende leerkracht een 'meter of peter' toe. Het degelijk uitgewerkte vademecum 'ABC van onze school' biedt de nodige achtergrondinformatie. Samen met de startende leerkracht en het zorgteam stippelt de directeur een traject uit waarbij ze afspraken maakt over de manier van begeleiding en ondersteuning in de klas. Ze heeft daarbij oog voor het welbevinden van het nieuwe personeelslid en zorgt voor een periode van pedagogisch comfort. Ze voert naast geregelde doorloopbezoeken ook formele klasbezoeken uit om haar startende leerkrachten te bemoedigen en eventuele signalen tijdig op te vangen. Het goed uitgewerkte tijdspad biedt ruimte om te reflecteren. De stimulerende informele en formele overlegstructuren, zowel voor de kleuter- als de lagere afdeling, zorgen ervoor dat de startende leerkracht kan leren in een 'veilige' werkomgeving. De meeste collega's hebben voldoende openheid om elkaar te helpen bij de uitvoering van de dagelijkse klaspraktijk. Daarnaast reikt de school een specifieke vormingstraject aan voor 'nieuwe leraren in Brussel'. Dit traject is uitgewerkt door de pedagogische begeleidingsdienst van het eigen net. Op het niveau van de scholengemeenschap bestaat nog geen platform voor de uitwisseling van expertise of pedagogisch-didactische ondersteuning van startende leerkrachten.
- Doeltreffendheid** Uit de schriftelijke tevredenheidsonderzoeken en de gesprekken blijkt dat de startende leerkrachten zeer tevreden zijn over de aanvangsbegeleiding. Het warme onthaal, de open communicatie met de directeur, de coaching door het zorgteam en de dagelijkse ondersteuning door de collega's ervaren zij als zinvol en leerrijk. De directeur koppelt de nodige feedback aan de formele en informele klasbezoeken, met eventuele bijsturing bij knelpunten. De startende leerkrachten blijken ook in overeenstemming met de verwachtingen van de directeur te functioneren.
- Ontwikkeling** Het beleidsteam reflecteert op geregelde basis op de kwaliteit van haar aanvangsbegeleiding. Waar mogelijk stuurt ze bij of verrijkt ze haar aanbod. Het schoolteam kenmerkt zich door de veranderings- en vernieuwingsbereidheid. Leren van en met elkaar is een attitude geworden.

4.2 Rapporteringspraktijk

Doelgerichtheid In het schoolwerkplan zijn afspraken over evaluatie en rapportering terug te vinden. Ze slaan hoofdzakelijk op de concrete uitbouw van de rapporten voor de lagere afdeling. Door een weinig doeltreffende evaluatiepraktijk, heeft de school nog geen heldere visie op de kwaliteit van haar rapporteringspraktijk.

Ondersteuning De interne rapportering gebeurt vaak tijdens informele gesprekken, het wekelijks zorgoverleg, het systematisch leerlingenuitwisseling of de overgangsgesprekken. Het zorgteam is meestal betrokken partij. De teamleden registreren de uitgewisselde informatie in het kindvolgsysteem, het leerlingvolgsysteem of op de leerlingfiches. Bij specifieke ontwikkelingsproblemen informeert de school de ouders en nodigt hen uit om samen dieper in te gaan op de problematiek.

Voor de externe rapportering hanteren de leerkrachten twee soorten rapporten. Viermaal per schooljaar krijgen alle leerlingen een puntenrapport, dat per leergebied over de domeinen rapporteert. Er is geen domeinopsplitsing voor het leergebied wereldoriëntatie. Voor het leergebied muzische vorming geven de leerkrachten enkel een subjectieve appreciatie die vooral gericht is op de werkhouding of de inzet. De manier van invullen is uniform voor de hele lagere afdeling. Enkel het eerste rapport van het eerste leerjaar wijkt hiervan af. Op dit rapport staan geen cijfers, enkel smileys. Ook de bijzondere leermeesters leveren hun bijdrage in de rapportering. De leerkrachten schrijven veelal vanuit een positieve benadering. Samen met de toetsenmap ligt dit rapport aan de basis van het daaropvolgend oudercontact. Daarnaast krijgen de leerlingen zesmaal per schooljaar een attituderapport. Dit rapport beoordeelt de werkhouding, de stiptheid en zorg, de sociale houding en het maandwerkpunt. De leerkrachten hanteren hiervoor een vierpuntenschaal.

In de kleuterafdeling verloopt de rapportering aan de ouders zowel verbaal als schriftelijk. Het heen- en weerschrift, de themabrieven over de komende of afgewerkte belangstellingscentra en de sfeerbeelden op de website informeren de ouders over wat de kinderen meemaken in de klas. Naast de vele informele gesprekken benutten de kleuteronderwijzers twee- tot driemaal per jaar de formele oudercontacten om te rapporteren over het welbevinden, de betrokkenheid en de ontwikkeling van de individuele kleuter.

De school streeft ernaar om goede contacten met de ouders te onderhouden. Vanuit een positief engagement en wederzijds respect probeert ze de ouders zoveel mogelijk op de hoogte te brengen van het schoolgebeuren. Het praatcafé is een drempelverlagend initiatief waarbij het team de ouders in een gezellige sfeer informeert over de schoolse activiteiten. De semestriële schoolkrant, samengesteld door leerlingen van het zesde leerjaar, communiceert met tekst en vooral veel fotomateriaal over de activiteiten van de kinderen. Op geregelde tijdstippen krijgen de leerlingen hun werkjes mee naar huis. De school rapporteert ook nog over de afwezigheden van de leerlingen.

Doeltreffendheid De school voorziet weinig tot geen graduele opbouw in de rapportering over de leergebieden en de persoonlijkheidsvorming. Uit documentanalyse blijkt dat de meeste domeinen binnen de leergebieden Nederlands en wiskunde geregeld aan bod komen. De school heeft moeite om efficiënt over de andere leergebieden te rapporteren. Zo rapporteren de leerkrachten veeleer beperkt over wereldoriëntatie en muzische vorming. Ze rapporteren niet over de

leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT en leren leren. In de bovenbouw verloopt de rapportering over het leergebied Frans niet volgens de vijf domeinen van het leerplan en evenmin in overeenstemming met de leerplanvisie. Daarenboven zijn de meeste commentaren vrij vaag, weinig doelgericht en hebben ze vooral betrekking op de werkhouding en de inzet van de leerlingen. De leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden zitten verweven in de attituderapporten.

De rapporten voor het leergebied lichamelijke opvoeding zijn een voorbeeld van goede praktijk. De leerkracht rapporteert doelgericht en gedifferentieerd, zowel per rapport als per leerjaar. De ouders en de leerlingen krijgen hierdoor een volledig beeld van de motorische vorderingen.

Ontwikkeling Een aantal leerkrachten volgde een nascholing rond schriftelijke en mondelinge communicatie tussen de ouders en de school. Dit leidde al tot enkele aanpassingen rond briefwisseling en ouderparticipatie. De school heeft echter nog groeimogelijkheden om de rapportering van evaluaties doeltreffender bij te sturen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het algemeen beleid van de school steunt op een intern leiderschap, dat hoofdzakelijk bestaat uit de directeur en het zorgteam. Het kenmerkt zich door een sterke betrokkenheid, een grote bereikbaarheid en een gedreven inzet. De directeur staat dichtbij haar teamleden en de kinderen. Ze bevordert de samenhang binnen het team en zorgt voor gerichte opvolging en coaching om de kwaliteit te bewaken en eventueel bij te sturen. Onder haar vakkundige leiding heeft de school dan ook vermeldenswaardige vorderingen gemaakt. Tijdens de klasbezoeken, de functionerings-, de evaluatie- en tussentijds informele gesprekken verwoordt ze geregeld haar appreciatie voor de inbreng en het werk van de individuele leerkracht. De teamleden voelen zich gesteund en gewaardeerd, waardoor de directeur kan rekenen op een grote betrokkenheid. Ook de teamleden uiten zich vol lof over het leiderschap op hun school.
- Visieontwikkeling** De school heeft een pedagogisch project, gebaseerd op de tien fundamentele uitgangspunten en de vijf pijlers voor goed basisonderwijs van de eigen koepel. Ze legt daarbij sterk de nadruk op taalvaardigheid. De directeur stimuleert haar teamleden om samen school te maken.
- Besluitvorming** De directeur streeft naar een participatief beleid. Om de teamleden actiever bij het beleid te betrekken, richt de school een beleidsgroep en diverse werkgroepen op. Samen met het zorgteam organiseert ze wekelijks afzonderlijke lunchvergaderingen voor de kleuter- en de lagere afdeling. Iedereen krijgt inspraak en de groep probeert zoveel mogelijk tot een consensus te komen. De beleidsgroep bereidt de personeelsvergaderingen voor, al dan niet gebaseerd op aangebrachte agendapunten door individuele teamleden. Vooral algemene organisatorische zaken, zorg en pedagogische onderwerpen komen aan bod. Er wordt ook tijd voorzien voor uitwisseling van gevolgde nascholingen of om verslag uit te brengen van één of meerdere werkgroepvergaderingen.
- Kwaliteitszorg** De school heeft de laatste jaren een enorme evolutie doorgemaakt. Ze heeft geïnvesteerd in haar onderwijskwaliteit door gerichte nascholingsinitiatieven te organiseren en noodzakelijke ingrijpende veranderingen door te voeren. Ze probeert haar eigen sterktes en zwaktes op te sporen door outputgegevens te analyseren. Ook binnen de zorgwerking en het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK-beleid) hanteert de school een zelfkritische en zelfevaluerende houding om in te spelen op de concrete noden van de leerlingenpopulatie. Dit leidt geregeld tot bijstellingen en maatregelen die een positief effect hebben op de klasvloer. De vele personeelsswissels waarmee de school al jaren kampt, maken het echter niet gemakkelijk om de kwaliteit stabiel te houden.

Het initiatief dat de school enkele jaren geleden nam om de leerplandoelen beter te leren kennen door middel van het hanteren van screeningslijsten, heeft intussen zijn vruchten afgeworpen. De leerkrachten hebben echter de functionaliteit van deze instrumenten en de relatie met de evaluaties nog te weinig onderzocht. Sommige documenten wijzen meer op een verantwoordings- en minder op een ontwikkelingsperspectief.

De school voert geregeld tevredenheidsonderzoeken uit bij de verschillende actoren. Waar mogelijk of noodzakelijk stuurt ze acties bij.

Talenbeleid De school heeft nog geen expliciete visie op talenbeleid. Vanuit haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid stelt ze taalvaardigheidsonderwijs centraal. Ze legt daarbij de focus op technisch en begrijpend lezen, begrijpend luisteren, ontluikende geletterdheid en leesmotivatie. Geregelde evaluatiemomenten en maandelijkse bijsturingen van de acties versterken de werking. Daarnaast bieden de pedagogische begeleidingsdienst van het eigen net en diverse externe partners bijkomende ondersteuning. Het team heeft nog geen concrete afspraken gemaakt over de plaats van de thuistaal in de school.

GOK- en zorgbeleid Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.

De school heeft een visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. De vooropgestelde doelen zijn operationeel geformuleerd op leerlingenniveau en de acties sluiten aan bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie faciliteert het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

De acties (op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau) die de school uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het hele team kent de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het gebruik van het leerplan bij de planning en de bewaking van het onderwijsleeraanbod in de beide afdelingen.
- De inspanningen van de kleuterafdeling om de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie via een geïntegreerd aanbod na te streven.
- Het consequent gebruik van het onderwijsleerpakket wiskunde in de lagere afdeling.
- De horizontale samenhang tussen het leergebied wiskunde en wereldoriëntatie in de lagere afdeling.
- De aandacht voor de thematische streefwoordschat bij wereldoriëntatie.
- Het ruime materialen- en leermiddelenaanbod.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De doeltreffendheid van de aanvangsbegeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het deskundige en gedreven leiderschap.
- De integrale beleidsmatige aansturing en opvolging vanuit een sterke beleidskracht.
- De adequate organisatiestructuur en de ondersteuning van het zorgbeleid.
- De gezamenlijke betrokkenheid en de inzet van het team om de schoolwerking verder uit te bouwen.
- De functionele aanwending van outputgegevens in functie van de kwaliteitsbewaking.
- De tevredenheidsonderzoeken met de bedoeling de interne kwaliteitszorg te versterken.
- Het creëren van werkgroepen als ondersteuning bij de realisatie van een aantal schoolorganisatorische aspecten.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De betrokkenheid van de leerlingen bij de invulling en de uitwerking van de thema's voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling.
- De bewaking van een domeinoverschrijdend thematisch aanbod voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling.
- De functionaliteit van plannings- en bewakingsdocumenten met aandacht voor planlastbewaking.
- De evenwichtige en leerplangerichte evaluatie- en rapporteringspraktijk binnen het leergebied wereldoriëntatie in de lagere afdeling.
- Het functioneel en dynamisch gebruik van de tijds- en ruimtekaders in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het evenwicht, de doelgerichtheid en de doeltreffendheid van de rapporteringspraktijk in overeenstemming met de verwachtingen van het leerplan.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De organisatie van het welzijnsbeleid.
- De woonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving.
- De gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **07-11-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Myriam Vande Moortele de inspecteur-verslaggever	Edith BOON de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	